

Tastbare zorg dichtbij

Werelddag van de apotheker 2025

Persbericht

25/09/2025

Op 25 september vieren we de Werelddag van de Apotheker, georganiseerd door de International Pharmaceutical Federation (FIP). Het is een dag waarop apothekers in de kijker staan en waarop hun rol in onze samenleving extra erkenning krijgt. Het thema van dit jaar is *“Think Health, Think Pharmacist”*, een oproep om apothekers te zien als de schakel in de zorg die ze altijd geweest zijn.

Terwijl de druk op de zorg steeds groter wordt door vergrijzing, een tekort aan zorgverleners en de groei van chronische aandoeningen blijft de apotheker een constante. Elke dag stappen 250.000 patiënten de apotheek binnen. Voor een voorschrift, een vaccin, een vraag of gesprek. De apotheek is laagdrempelig, dichtbij en vertrouwd. En achter die balie staat een deskundige zorgverlener die begeleidt, signaleert, ondersteunt en ergere gezondheidsklachten voorkomt.

“De apotheker is vandaag vaak het eerste én soms ook het laatste aanspreekpunt in de zorg”, zegt Marleen Haems, algemeen directeur van het Vlaams Apothekersnetwerk (VAN). “Dat komt door de unieke laagdrempeligheid. Het is een verantwoordelijkheid, maar ook een kans. Want door die nabijheid kunnen we mensen sneller bereiken en gezonder houden.”

Preventie als rode draad

Wie de apotheek binnenstapt, krijgt niet alleen zijn medicatie mee, maar ook advies over hoe die correct en trouw gebruikt moet worden. Ze nemen daarbij alle medicatie van de patiënt in overweging en houden rekening met leefstijl en gewoonten. Zo worden interacties tussen geneesmiddelen of met voedingsmiddelen voorkomen, wordt het meest opportune medicatieschema opgesteld en wordt er gezorgd voor een zo optimaal mogelijk behandelingsresultaat. Men komt ook vaak eerst bij de apotheek terecht voor een gezondheidsklacht -of vraag. De apotheker geeft dan het eerste advies en verwijst gepast door naar de huisarts of een andere zorgverlener indien nodig. Zo helpen ze burgers in het juist interpreteren van klachten en ontwikkelen van gezondheidsvaardigheden, wat de druk op de zorg handelbaar houdt.

Daarnaast praten apothekers met patiënten over levensstijl, over het belang van beweging en gezonde voeding, over het stoppen met roken of het afbouwen van slaapmedicatie. Dit draagt bij tot langer gezond leven.

Initiatieven zoals de [Maand van de Preventie](#) ondersteunen deze inspanningen. Jaarlijks licht deze campagne een specifiek aspect uit en meet het de resultaten van de preventieve acties die de apothekers ondernemen. Zo stonden de thema's rookstop, huidkanker, therapietrouw bij diabetes en valpreventie reeds in de kijker.

Preventie betekent ook tijdig opsporen. Apothekers zouden een steeds actievere rol kunnen spelen in bevolkingsonderzoeken, personen uit de doelgroep vriendelijk herinneren aan het belang ervan en aansporen tot deelname.

Daarnaast kunnen apothekers de burger wegwijs maken in *point-of-care testing (POCT)*, waar dit zin zou kunnen hebben.

Geestelijke gezondheid

Preventie beperkt zich niet tot alleen lichamelijke gezondheid. Geestelijke gezondheid heeft eveneens een vaste plaats aan de apotheekbalie. Dankzij projecten zoals [Suicidepreventie in de Apotheek](#) zijn al honderden apothekers opgeleid om signalen van suïcidale gedachten te herkennen en eerste hulp te bieden. Een levensbelangrijke zaak, want de apotheker merkt vaak snel op dat iemand plots meer medicatie vraagt, somber oogt of een noodsignaal geeft. Daarnaast werden apothekers ook opgeleid om psychosociale noden te herkennen en aan te kaarten met het project [#CAVAsg](#). Daardoor kunnen patiënten met ook andere geestelijke gezondheidsproblemen beter opgevangen worden door hun apotheker, die hen kan doorverwijzen naar bijvoorbeeld het CAW en de hen de eerste stap naar beterschap kan helpen zetten.

Vaccinatie dicht bij huis

Een van de meest zichtbare evoluties in de apotheek van vandaag is [vaccinatie](#). Waar het nog maar enkele jaren geleden uitzonderlijk was, is het nu een vast onderdeel van de dagelijkse praktijk. Tijdens de jaarlijkse seizoensvaccinatiecampaagnes worden honderdduizenden mensen ingeënt tegen griep en covid-19 in de apotheek. Het grootste deel van de spuiten worden nog gegeven door de huisarts, wat zeker positief is. De vertrouwde huisarts is vaak goede keus. Toch kiest een significant deel van de doelgroep voor vaccinatie bij de apotheker door het gemak van lange openingsuren, de laagdrempeligheid, geen wachttijden en het makkelijk binnenlopen. Kortom, men kiest voor 'de gemakkelijkste oplossing'. Apothekers bieden dus een mooie aanvulling aan de vaccinatie door andere vaccinatoren, en meer en meer gebeurt dit in wederzijds overleg. Zo werden van 1 september tot 15 december 2024 door Vlaamse apothekers 381.389 covid-19-vaccins toegediend. In diezelfde periode zetten ze ook 299.775 grieprikken.

Diabeteszorg: een stille revolutie

Diabetes is een aandoening die steeds vaker voorkomt en veel druk legt op ons zorgsysteem. 1 op 3 patiënten kent zijn diagnose niet. Eens de behandeling is ingesteld, is de therapietrouw laag. Ook in deze problemen moeten apothekers een belangrijkere rol opnemen: in de identificatie van het risico op diabetes, in de begeleiding van de therapietrouw aan medicatie en ook aan een gezonde leefstijl.

"Een korte vraag of een luisterend oor het verschil maken," zegt Marleen Haems. "Apothekers kunnen patiënten doorverwijzen en laten voelen dat er iemand is die oplet, steunt en zorgzaam is."

Tuishospitalisatie: zorg dichtbij

De hospitalisatieduur wordt korter en korter. Daarmee ligt de toekomst van de zorg steeds meer thuis. Dankzij nieuwe technologieën en een betere samenwerking kunnen patiënten met complexe therapieën hun behandeling steeds vaker thuis verderzetten. Maar anders dan in het ziekenhuis, is de patiënt thuis wel 'alleen'. De link met zijn vertrouwde zorgverleners, waaronder de huisapotheker, is uiterst belangrijk en moet worden gerespecteerd. Het kan niet dat het frequente contact dat de burger in normale omstandigheden met zijn apotheker heeft (de Vlaamse apothekers hebben 5 miljoen contacten per maand) plots wegvalt eens de patiënt terug thuis is na een ziekenhuisverblijf. Samen met de huisarts, eventueel de thuisverpleegkundige en het ziekenhuis dient de apotheker hierin een sleutelrol op te nemen en de patiënt zorgzaam te blijven begeleiden. Voor de patiënt betekent dat comfort en continuïteit. Voor het zorgsysteem is het een verlichting van de druk op ziekenhuizen.

Digitalisering en innovatie

De zorg van morgen is digitaal. Apothekers investeren volop in veilige gegevensdeling en digitalisering, zodat informatie sneller en beter kan worden uitgewisseld. Ook artificiële intelligentie biedt nieuwe mogelijkheden. Door patronen te herkennen in medicatiegebruik of gezondheidsdata kunnen apothekers nog gericht ingrijpen en patiënten persoonlijker begeleiden. Van een plaats waar je medicijnen ophaalt, wordt de apotheek meer een zorgcentrum met steeds evoluerende innovatie.

Samenwerking als sleutel

Al deze initiatieven zijn alleen mogelijk door samenwerking. Apothekers werken nauw samen met huisartsen, specialisten, universiteiten en andere zorgverleners. In geïntegreerde zorgprojecten tonen ze hoe samenwerking over disciplines heen de patiënt ten goede komt. Medisch farmaceutische overleggen (MFO's) zijn hier een belangrijk voorbeeld van. Apothekers en artsen maken bij deze gesprekken concrete afspraken over zorgthema's zoals vaccinatie, therapietrouw en veel anderen.

Apothekerskringen komen er ook aan te pas. Ze zijn lokaal verankerd, maar met de kracht van een netwerk dat kennis deelt en initiatieven versterkt, zijn ze de ideale gesprekspartner voor andere lokale zorgberoepen of voor de Zorgraad van de Eerstelijnszone.

Die multidisciplinaire samenwerking strekt zich ook uit naar beleid en overheid. Het Vlaams Apothekersnetwerk (VAN) is en blijft de stem van de Vlaamse apotheker in alle mogelijke debatten en zet de erkenning van de apotheker als volwaardige zorgverlener hoog op de agenda. Want het werk dat apothekers vandaag doen, verdient ook officieel erkenning.

Werelddag van de Apotheker is een moment om stil te staan bij de weg die al is afgelegd en vooruit te kijken naar wat nog komt. In een zorgsysteem dat onder druk staat, zijn apothekers een constante: deskundig, bereikbaar en vertrouwd.

"Apothekers maken zorg en preventie tastbaar en bouwen mee aan de zorg van de toekomst," besluit Marleen Haems. "Elke dag opnieuw zetten zij zich in voor hun patiënten. Dat verdient waardering, vandaag en elke dag."

Contact

MARLEEN HAEMS

Algemeen directeur Vlaams Apothekers Netwerk (VAN)

0484 50 25 12

directie@vlaamsapothekersnetwerk.be

DENNIS AMSTERS

Communicatiemedewerker Vlaams Apothekers Netwerk (VAN)

0494 90 09 02

dennis.amsters@vlaamsapothekersnetwerk.be

VAN is het representatief netwerk van de Vlaamse apotheker dat fungeert als aanspreekpunt en spreekbuis van de apotheker voor de Vlaamse overheid en alle organisaties betrokken bij de gezondheids- en welzijnszorg in Vlaanderen. VAN is een samenwerkingsverband van de apothekersverenigingen in de Vlaamse gemeenschap en brengt hun standpunten samen. VAN omkadert en versterkt de positie van de apotheker als actieve partner binnen een Vlaams gezondheidsbeleid en bevordert de ontwikkeling van Farmaceutische Zorg, preventie- en gezondheidsprojecten. VAN ondersteunt de Vlaamse apotheker in zijn dagdagelijkse praktijk en ontwikkelt en valoriseert het beroep van apotheker. VAN benut hiervoor de complementariteit die heerst binnen de apothekersverenigingen in de Vlaamse gemeenschap. Voor meer informatie zie: www.vlaamsapothekersnetwerk.be.